

122/2015. (V. 26.) Korm. rendelet

az energiahatékonyságról szóló törvény végrehajtásáról

A Kormány az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 44. § *a)-g)* és *i)-n)* pontjában, a 19. alcím tekintetében a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény 60. § (1) bekezdés *b)* pontjában, valamint az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 44. § *h)* pontjában, a 20. alcím tekintetében a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 170. § (1) bekezdés 30. pontjában, valamint az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 44. § *h)* pontjában, a 21. alcím tekintetében a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény 67. § (1) bekezdésében, a 22. alcím tekintetében az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (1) bekezdés 17. és 19. pontjában, valamint az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 44. § *h)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében foglalt feladatkörében eljárva, a 23. alcím tekintetében az Alaptörvény 15. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében és az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében foglalt feladatkörében eljárva, a következőket rendeli el:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában:

1. *beépítettségi arány*: egy adott területen az épület alapterületének és a telek területének aránya;
2. *hatékony egyedi fűtés*: a fűtés biztosításának olyan egyéni lehetősége, amely a hatékony távfűtéshez képest mérhetően csökkenti azt a nem megújuló forrásból származó primerenergia-ráfordítást, amely egy egységnyi energia előállításához szükséges a vonatkozó rendszerhatárokon belül vagy ugyanakkora nem megújuló forrásból származó primerenergia-ráfordítást igényel alacsonyabb költségek mellett, figyelembe véve a kitermeléshez, az átalakításhoz, a szállításhoz és az elosztáshoz szükséges energiát is;
3. *hatékony egyedi hűtés*: a hűtés biztosításának olyan egyéni lehetősége, amely a hatékony távhűtéshez képest mérhetően csökkenti azt a nem megújuló forrásból származó primerenergia-ráfordítást, amely egy egységnyi energia előállításához szükséges a vonatkozó rendszerhatárokon belül vagy ugyanakkora nem megújuló forrásból származó primerenergia-ráfordítást igényel alacsonyabb költségek mellett, figyelembe véve a kitermeléshez, az átalakításhoz, a szállításhoz és az elosztáshoz szükséges energiát is;
4. *hatékony fűtés*: olyan fűtési lehetőség, amely a változtatás nélküli alap-forgatókönyvhöz képest mérhetően csökkenti azt a primerenergia-ráfordítást, amely egy egységnyi energia előállításához szükséges a vonatkozó rendszerhatárokon belül, továbbá erre az ország teljes területére kiterjedő költség-haszon elemzés alapján költséghatékony módon kerül sor, figyelembe véve a kitermeléshez, az átalakításhoz, a szállításhoz és az elosztáshoz szükséges energiát is;
5. *hatékony hűtés*: hűtési lehetőség, amely a változtatás nélküli alap-forgatókönyvhöz képest mérhetően csökkenti azt a primerenergia-ráfordítást, amely egy egységnyi energia előállításához szükséges a vonatkozó rendszerhatárokon belül, továbbá erre az ország teljes területére kiterjedő költség-haszon elemzés alapján költséghatékony módon kerül sor, figyelembe véve a kitermeléshez, az átalakításhoz, a szállításhoz és az elosztáshoz szükséges energiát is;
6. *megbízott fél*: olyan jogi személy, amely a Kormánytól vagy más közintézménytől felhatalmazást kapott arra, hogy a Kormány vagy más közintézmény nevében finanszírozási rendszert dolgozzon ki, kezeljen vagy működtessen;
7. *részt vevő fél*: olyan gazdálkodó szervezet vagy közintézmény, amely szakpolitikai intézkedésnek minősülő önkéntes megállapodás keretében vállalta meghatározott célkitűzések elérését, vagy amely szakpolitikai intézkedésnek minősülő szabályozás hatálya alá tartozik.

II. FEJEZET

AZ ENERGIAHATÉKONYSÁGI CÉLKITŰZÉSRE, AZ ENERGIAELLÁTÁS ÉS - FELHASZNÁLÁS HATÉKONYSÁGÁNAK BIZTOSÍTÁSÁRA, VALAMINT AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG FELÉ TELJESÍTENDŐ TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZET TSÉG TELJESÍTÉSÉRE VONATKOZÓ RÉSZLETES SZABÁLYOK

2. A nemzeti energiahatékonysági célkitűzés felé tett előrelépésről szóló éves jelentés elkészítése

2. § A nemzeti energiahatékonysági célkitűzés felé tett előrelépésekről szóló éves jelentés kötelező tartalmi elemeit az 1. melléklet tartalmazza.

3. A Nemzeti Energhatékonyági Cselekvési Terv kötelező tartalmi elemei

3. § A Nemzeti Energhatékonyági Cselekvési Terv kötelező tartalmi elemeit a 2. melléklet tartalmazza.

4. A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés és a hatékony távfűtés, távhűtés megvalósíthatósági potenciáljának átfogó értékelése és az intézményi szintű költség-haszon elemzés

4. § (1) A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés és a hatékony távfűtés, távhűtés megvalósíthatósági potenciálja átfogó értékelésének kötelező tartalmi elemeit a 3. melléklet tartalmazza.

(2) A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés és a hatékony távfűtés, távhűtés megvalósíthatósági potenciálja átfogó értékeléséhez szükséges országos költség-haszon elemzés kötelező tartalmi elemeit és elkészítésének elveit a 4. melléklet I. pontja tartalmazza.

(3) Az intézményi szintű költség-haszon elemzés keretelveit a 4. melléklet II. pontja tartalmazza.

5. A központi kormányzati épületek energiahatékonysági jellemzőinek javítása

5. § (1) A végrehajtási időszakban az adott évre vonatkozó felújítási kötelezettséget meghaladó mértékű energiahatékonysági felújítás beszámítható az adott évet megelőző, vagy az azt követő három évre vonatkozó felújítási kötelezettségbe.

(2) A felújítási kötelezettség éves mértékébe be kell számítani az adott évet megelőző két évben

a) lebontott központi kormányzati épületek helyett tulajdonba és használatba vett, az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló rendeletben meghatározott követelményértékeknek megfelelő, új épületek teljes hasznos alapterületét, valamint

b) a más épületek intenzívebb használata következtében értékesített, lebontott vagy használaton kívül helyezett épületek teljes hasznos alapterületét.

6. § A felújítási kötelezettség teljesítése során a legalacsonyabb energiahatékonysági jellemzőkkel bíró épületek - amennyiben ez költséghatékonyan és technikailag kivitelezhető - elsőbbséget élveznek.

7. §¹

6. A közintézmények által megkötésre kerülő energiahatékonyság-alapú szerződés kötelező tartalmi elemei

8. § A közintézmények által megkötésre kerülő energiahatékonyság-alapú szerződés (ezen alcím tekintetében a továbbiakban: szerződés) kötelező tartalmi elemei a következők:

a) a szerződő energiafogyasztó következő adatai:

aa) neve vagy elnevezése,

ab) székhelye,

ac) adószáma, pénzforgalmi számlaszáma, valamint

ad) a képviselőként eljáró személy neve vagy elnevezése, címe vagy székhelye és elérhetősége,

b) az energiahatékonysági szolgáltató következő adatai:

ba) neve vagy elnevezése,

bb) lakóhelye vagy székhelye,

bc) adószáma, pénzforgalmi számlaszáma, valamint

- bd)* a képviselőjében eljáró személy neve vagy elnevezése, címe vagy székhelye és elérhetősége,
- c)* a szerződés tárgyát képező energiahatékonysági szolgáltatás, valamint a végrehajtása érdekében nyújtandó járulékos szolgáltatás leírása és azok költségei,
- d)* a *c)* pont szerinti szolgáltatások végrehajtására vonatkozó kötelezettség,
- e)* a szerződés tárgyát képező energiahatékonysági szolgáltatás végrehajtásával vállalt, garantált megtakarítás mértéke,
- f)* a szerződés időtartama,
- g)* a felek kötelezettségei,
- h)* a szerződés megszűnésének esetei és feltételei,
- i)* a szerződésszegés esetén alkalmazandó jogkövetkezmények, különös tekintettel a vállalt, garantált megtakarítás nem teljesülése esetére alkalmazandó jogkövetkezményekre,
- j)* a szerződés végrehajtására vonatkozó feltételekben bekövetkező, a vállalt garantált megtakarítás mértékét befolyásoló esemény esetén alkalmazandó rendelkezés,
- k)* az energiahatékonysági szolgáltatással elért megtakarítás rendszeres mérésére vonatkozó rendelkezések, a mérések referencia időpontjai, továbbá a megtakarítás ellenőrzésére, nyomon követésére vonatkozó rendelkezések,
- l)* az energiahatékonysági szolgáltatással elért megtakarítás pénzübeli értékének felek közötti megosztására vonatkozó rendelkezések,
- m)* az előzetes energetikai auditálás eredménye.

7. A végfelhasználási energiamegtakarítás számítási alapjának és a szakpolitikai intézkedések megállapításának, bejelentésének szabályai

9. § (1) A végfelhasználási energiamegtakarítás számítási alapját képező energiamennyiség kiszámítására vonatkozó számítási módszert, valamint a végfelhasználási energiamegtakarítás mértékének csökkentésére vonatkozó szabályokat az 5. melléklet tartalmazza.

(2) A szakpolitikai intézkedést az alábbi követelmények figyelembe vételével kell kidolgozni:

- a)* a végrehajtási időszakon belül legalább két köztes időszakot kell előírni,
- b)* meg kell határozni a megbízott fél, részt vevő fél vagy végrehajtó hatóság felelősségét,
- c)* az elérendő energiamegtakarítást átlátható módon kell meghatározni,
- d)* az előírt vagy elérendő energiamegtakarítás összegét végsőenergia-felhasználásban vagy primerenergia-felhasználásban kell kifejezni a 6. mellékletben meghatározott átváltási tényezők alkalmazásával,
- e)* az energiamegtakarítás kiszámítása során a 7. mellékletben meghatározott módszereket és elveket kell alkalmazni,
- f)* a részt vevő fél számára - amennyiben az kivitelezhető - a végrehajtó hatóság irányában fennálló, az elért energiamegtakarításról szóló éves jelentéstételi kötelezettséget, valamint a jelentés tartalmára vonatkozó közzétételi kötelezettséget kell előírni,

g) biztosítani kell az eredmények nyomon követését és megfelelő intézkedéseket kell meghatározni arra az esetre, ha az előrehaladás mértéke nem kielégítő,

h) olyan ellenőrzési rendszert kell létrehozni, amely magában foglalja az energiahatékonyság-javítási intézkedések egy statisztikailag jelentős részének független ellenőrzését is.

(3) A (2) bekezdés *f)* pontjában foglalt követelményt kizárólag a szakpolitikai intézkedésként meghatározott szabályozás és önkéntes megállapodás esetében kell figyelembe venni.

(4) A szakpolitikai intézkedésként meghatározott, energiára és szén-dioxidra kivetett adóra a (2) bekezdés *h)* pontja nem alkalmazandó.

10. § (1) A szakpolitikai intézkedés alkalmazására vonatkozó módszertan kötelező tartalmi elemeit a 8. melléklet tartalmazza.

(2) Az Európai Bizottság számára küldendő, a szakpolitikai intézkedésekről szóló bejelentésben fel kell tüntetni a végfelhasználási energiamegtakarítás elérendő mértékét, továbbá, hogy a végfelhasználási energiamegtakarítás a megjelölt szakpolitikai intézkedések által milyen módon érhető el, és miként teljesülnek a 9. § (2) bekezdésében meghatározott követelmények.

8. Az Európai Bizottság felé teljesítendő tájékoztatási kötelezettség esetkörei és teljesítésük részletszabályai

11. § (1) Az Európai Bizottság felé teljesítendő tájékoztatási kötelezettség stratégiaalkotási, jelentéstételi vagy adatszolgáltatási kötelezettséghez (a továbbiakban együtt: tájékoztatási kötelezettség) kapcsolódik.

(2) Az Európai Bizottság felé teljesítendő tájékoztatási kötelezettség alapjául szolgáló esetköröket, a kötelezettség teljesítéséért felelős szervezetet, valamint a kötelezettség teljesítésének módját (a továbbiakban: a kötelezettség teljesítésére szolgáló dokumentum) és határidejét a 9. melléklet tartalmazza.

(3) Ha a 9. mellékletben meghatározott kötelezettség teljesítéséért a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) felelős, a Hivatal a kötelezettség teljesítésére szolgáló dokumentumot köteles az Európai Bizottság mellett az energiapolitikáért felelős miniszternek is megküldeni és honlapján közzétenni. Ha a kötelezettség teljesítésére szolgáló dokumentum a Hivatal határozata, azt a Hivatal honlapján nem kell közzétenni.

9. Az átváltási tényezők

12. § Az energiamegtakarítás összehasonlításakor és összevethető mértékegységre történő átváltásakor alkalmazandó átváltási tényezőket a 6. melléklet tartalmazza.

III. FEJEZET

AZ ENERGETIKAI AUDITRA ÉS AZ ENERGETIKAI AUDITOROKRA VONATKOZÓ RÉSZLETES SZABÁLYOK

10. Az energetikai audit minimális tartalmi követelményei

13. § (1) Az energetikai auditnak az energiafogyasztással és a - villamos energiára vonatkozó - terhelési profilokkal kapcsolatos naprakész, mért és visszakövethető műveleti adatokra kell épülnie, valamint ki kell terjednie az épületek vagy épületcsoportok, ipari műveletek vagy létesítmények energiafogyasztási profiljának részletes felülvizsgálatára, beleértve a szállítást is.

(2) Az energetikai auditnak - amennyiben az lehetséges - élelciklus-költség elemzésre kell épülnie a hosszú távú megtakarítások, a hosszú távú beruházások maradványértékei, valamint a diszkontráták figyelembe vétele érdekében.

(3) Az energetikai auditnak arányosnak és megfelelően reprezentatívnak kell lennie annak érdekében, hogy megbízható képet adhasson az általános energiahatékonyságról.

(4) Az energetikai auditnak ki kell terjednie

a) az alkalmazott energiahordozók és költségeik meghatározására,

b) a fogyasztási trendek, bázisértékek és fajlagos értékek meghatározására,

c) az energiapazarlási pontok megkeresésére és bemutatására,

d) a költséghatékonyabb energia-felhasználási módok feltárására és elemzésére, a megújuló energiaforrások alkalmazásának lehetőségére, valamint a fejlettebb üzemeltetési eljárások és esetleges új berendezések bemutatására.

(5) Az energetikai auditnak részletes és hitelesített számításokat kell lehetővé tennie a javasolt energiahatékonyság-javítási intézkedésekre vonatkozóan és számszerűsíteni kell az energiahatékonysági potenciált (potenciális megtakarításokat). A potenciál kiaknázásához szükséges intézkedéseket az energetikai auditnak legalább a (6) bekezdésben meghatározott beavatkozási kategóriákban kell megfogalmaznia, és az ajánlott intézkedésekre lebontva kell számszerűsíteni a potenciális megtakarítások kiaknázásának ajánlott mértékét, a szükséges beruházási költségeket, valamint a megtérülési időt.

(6) Az energetikai auditnak legalább az alábbi beavatkozási kategóriák szerint kell meghatároznia intézkedéseket:

a) beruházást nem igénylő (egyszerű),

b) támogatás nélkül is elvárható módon megtérülő (költségoptimális),

c) jelenleg csak támogatásokkal reális (költségigényes).

(7) Az energetikai audit kiterjedhet

a) az ajánlások megvalósításának lehetséges lépéseire,

b) a támogatási és finanszírozási programokra, valamint

c) egy már meglévő vagy tervezett távfűtési vagy távhűtési rendszerhez való csatlakozás lehetőségére vonatkozó tájékoztatásra.

11. Az energetikai auditálási tevékenység folytatásának egyes szabályai

14. § (1) Az energetikai auditor vagy energetikai auditáló szervezet általi auditálás esetén az energetikai auditáló szervezet felelős

- a)* az általa készített audit szakszerűségéért, költséghatékonyságáért és
- b)* a valós állapotnak megfelelő tartalomért.

(2) Az energetikai auditornak, illetve energetikai auditáló szervezet általi auditálás esetén az energetikai auditáló szervezetnek az energetikai audit aláírt példányát és az alátámasztó munkarészt a megbízónak át kell adnia.

(3) Az átadott energetikai audit nem tartalmazhat olyan rendelkezést, amely kizárja, hogy az auditot a megbízó bármely energiahatékonysági szolgáltatónak átadja.

(4) Az energetikai auditor, illetve energetikai auditáló szervezet általi auditálás esetén az energetikai auditor és az energetikai auditáló szervezet is köteles az energetikai auditot, valamint az azt alátámasztó dokumentációt (számítást) a megbízónak történő átadástól számított 10 évig megőrizni.

15. § Az energetikai auditor és az energetikai auditáló szervezet köteles az energetikai auditálást piacsemlegesen lefolytatni.

16. § (1) Az energetikai auditor és az energetikai auditáló szervezet az energetikai auditálás lefolytatásához közreműködőt vehet igénybe.

(2) Az energetikai auditort, az energetikai auditáló szervezet tagját, alkalmazottját és vele bármilyen munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személyt, valamint az energetikai auditálásban közreműködőt az energetikai auditálás során tudomására jutott tényekre és adatokra nézve titoktartási kötelezettség terheli, azokról csak a Hivatal, továbbá törvényben meghatározott szerv vagy személy részére nyújthatnak tájékoztatást.

17. § (1) Az energetikai auditor és az energetikai auditáló szervezet az általa közvetlenül végzett tevékenység tekintetében energetikai auditálást nem végezhet.

(2) Az energetikai auditor annál a szervezetnél, amelynek alkalmazottja, csak abban az esetben végezhet energetikai auditálást, ha az energetikai auditálásra vonatkozó szakmai tevékenysége tekintetében közvetlenül a szervezet vezetésének van alárendelve. A szervezet vezetője ebben az esetben sem adhat az energetikai auditor számára az auditálás eredményét befolyásoló utasítást, és az auditálás eredménye miatt az energetikai auditort hátrány nem érheti.

12. Az energetikai auditálás ellenőrzése

18. § (1) Az energetikai auditor és energetikai auditáló szervezet általi auditálás esetén az energetikai auditáló szervezet köteles a vizsgálatra kiválasztott energetikai auditot és a kapcsolódó dokumentációt átadni a Hivatalnak. Ha az energetikai auditot és a kapcsolódó dokumentációt az energetikai auditor vagy az energetikai auditáló szervezet nem adja át, az a megbízótól is bekérhető.

(2) Az energetikai audit ellenőrzéséről a megbízót és az energetikai auditort vagy energetikai auditáló szervezet általi auditálás esetén az energetikai auditáló szervezetet írásban értesíteni kell.

(3) A Hivatal nyilatkozattételre hívja fel azokat a nagyvállalatokat, amelyekről az adott évben elvégzett energetikai auditálásra vonatkozó, valamint az energetikai auditálási kötelezettség alóli mentesülésre vonatkozó adatok ismeretében megállapítható, hogy kötelezettségük ellenére nem folytattak le energetikai auditálást.

(4) Ha a nagyvállalat a Hivatal megkeresésében meghatározott határidőn belül nem igazolja az energetikai auditálás lefolytatását, vagy a kötelezettség alóli mentesülését, a Hivatal 90 napos határidőt biztosít az energetikai auditálás lefolytatására.

19. § (1) Az energetikai audit jogszabályi feltételeknek való megfelelésének ellenőrzésében nem vehet részt az,

a) aki az ellenőrzött energetikai audit elkészítésében a megbízó képviselőjeként vagy energetikai auditorként járt el,

b) aki az energetikai auditot elkészítő energetikai auditáló szervezet tagja vagy alkalmazottja,

c) akinek az *a)* vagy *b)* pont szerinti személy a Polgári Törvénykönyvben meghatározott közeli hozzátartozója.

(2) Az energetikai audit ellenőrzése során

a) az energetikai audit megállapításai, számítási részeredményei és a végeredmény igazolása, az ezek alapján megfogalmazott javaslat indokoltsága, valamint

b) a felhasznált adatok és a teljes számítás megfelelése kerül ellenőrzésre.

(3) A Hivatal az energetikai audit alapadatait szükség szerinti helyszíni ellenőrzés során azonosítja be.

(4) A Hivatal vagy annak alkalmazottja nem végezhet energetikai auditálási tevékenységet.

13. Az energetikai auditálási tevékenység folytatásának szándékára vonatkozó bejelentéssel kapcsolatos ügyintézés és a névjegyzék vezetése

20. § (1) A regisztráló szervezet a bejelentés megérkezését követően haladéktalanul ellenőrzi, hogy az energetikai auditor vagy energetikai auditáló szervezet bejelentése megfelel-e az energiahatékonyságról szóló törvényben és az e rendeletben meghatározott követelményeknek.

(2) A regisztráló szervezet a bejelentés megérkezésétől számított 5 munkanapon belül

a) - ha a bejelentés megfelel az előírt követelményeknek - a névjegyzékben feltüntetendő adatok megjelölésével megkeresi a Hivatalt az energetikai auditor vagy energetikai auditáló szervezet névjegyzékbe vétele érdekében,

b) - ha a bejelentés nem felel meg az előírt követelményeknek - tájékoztatja a bejelentőt a bejelentés hiányairól, a hiányos bejelentés jogkövetkezményeiről, valamint a tevékenység bejelentés nélkül történő folytatásának jogkövetkezményeiről. Ha a kérelmező a biztosított határidő alatt nem pótolja a hiányokat, a regisztráló szervezet csak a bejelentő kifejezett kérésére továbbítja a bejelentést a Hivatalnak.

(3) A Hivatal eljárásában a regisztráló szervezet (2) bekezdés szerinti megkeresése minősül az ügyfél bejelentésének, melynek beérkezésétől számított 3 munkanapon belül névjegyzékbe veszi a Hivatal a bejelentőt - ha a névjegyzékbe vételi feltételeknek megfelel -, és e tényről igazolás megküldésével értesíti a regisztráló szervezetet és a bejelentőt. A Hivatal a bejelentő számára a névjegyzékbe vétellel egyidejűleg névjegyzéki jelölést ad.

(4) Ha a bejelentés nem felel meg az előírt követelményeknek, a Hivatal a bejelentés hiányainak megjelölése mellett 5 munkanapon belül figyelmezteti a bejelentőt a tevékenység bejelentés nélkül történő folytatásának jogkövetkezményeire, valamint a névjegyzékbe vételt határozattal megtagadja.

21. § (1) Az energetikai auditor bejelentésének tartalmaznia kell az energetikai auditor

a) névjegyzékben feltüntetendő adatait,

b) a szakképzettséget igazoló oklevelének hiteles másolatát,

c) szakmai gyakorlatának igazolását,

d) - ha más regisztráló szervezet által szervezett szakmai vizsgát teljesített - a szakmai vizsga sikeres teljesítéséről szóló igazolását,

e) igazolását a regisztrációs díj megfizetéséről,

f) erkölcsi bizonyítványát, valamint

g) nyilatkozatát a bejelentés tartalmának valódiságáról, a névjegyzékbe vételi feltételek teljesítéséről, valamint a csatolt iratmásolatok valódiságáról.

(2) Az energetikai auditáló szervezet bejelentésének tartalmaznia kell az energetikai auditáló szervezet

a) névjegyzékben feltüntetendő adatait,

b) energetikai auditor tagjának vagy alkalmazottjának nevét, névjegyzéki jelölését,

c) igazolását a regisztrációs díj megfizetéséről,

d) nyilatkozatát a bejelentés tartalmának valódiságáról, a névjegyzékbe vételi feltételek teljesítéséről, valamint a csatolt iratmásolatok valódiságáról.

(3) A bejelentés - személyesen eljárva vagy képviselő útján - előterjeszhető

a) papír alapon (a regisztráló szervezetnél történő leadással vagy postai úton megküldve), vagy

b) elektronikus úton.

(4) A bejelentéshez csatolt eredeti iratot a regisztráló szervezet köteles visszaszolgáltatni a benyújtónak.

(5) Ha a bejelentés melléklete az eredeti dokumentum másolata, annak az eredeti irattal való megegyezéséről a benyújtáskor az eredeti dokumentum egyidejű bemutatásával a regisztráló szervezet jegyzőkönyvet vesz fel, amely az eljárásban - közjegyző vagy az iratot eredetileg kiállító szerv, szervezet, oktatási intézmény hitelesítése helyett - elfogadható hiteles másolat helyett.

(6) A regisztráló szervezet kétség esetén bekérheti az eredeti dokumentumokat is.

(7) A regisztráló szervezet - a névjegyzékbe való bejegyzés érdekében - az adatváltozás bejelentésétől számított 3 munkanapon belül tájékoztatja a Hivatalt a megváltozott adatokról. A Hivatal a megkeresés kézhezvételét követő 8 munkanapon belül átvezeti a módosítást a névjegyzékben, amelyről határozat megküldésével értesíti a regisztráló szervezetet és az energetikai auditort vagy energetikai auditáló szervezetet.

(8) A regisztráló szervezet 3 munkanapon belül tájékoztatja a Hivatalt, ha az energetikai auditor vagy energetikai auditáló szervezet a névjegyzékben nyilvántartott adat változását vagy a regisztrációs díj megfizetését a regisztráló szervezet figyelmeztetése ellenére sem teljesítette.

(9) Az energetikai auditornak és az energetikai auditáló szervezetnek a tevékenység megszüntetését a regisztráló szervezeten keresztül kell bejelentenie a Hivatalnak. E bejelentéssel kapcsolatos ügyintézésre az (1)-(6) bekezdésben foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

14. Az energetikai auditálási tevékenység folytatásának szakmai követelményei

22. § (1) Energetikai auditor

- a) műszaki képzési területi besorolású mesterképzési szakon mesterfokozatot szerzett,
- b) mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki mesterképzési szakon mesterfokozatot szerzett,
- c) agrármérnöki mesterképzési szakon mesterfokozatot szerzett, vagy
- d) az előzőekkel egyenértékű szakképzettséggel rendelkező személy lehet.

(2) Az (1) bekezdés szerinti egyenértékűség, továbbá a külföldi oktatási intézményekben szerzett szakképzettség egyenértékűségének megítélésére a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény hatálya alá tartozó ügyekben eljáró hatóságok kijelöléséről, valamint a nyilatkozattételi kötelezettség alá eső szolgáltatások felsorolásáról szóló kormányrendeletben megjelölt szervezetek véleményét kell kikérni.

23. § (1) A szakmai gyakorlat igazolásaként a bejelentést megelőző tíz éven belül végzett tevékenység igazolására kiállított közokirat vagy teljes bizonyító erejű magánokirat fogadható el (munkáltatói igazolás, munkavégzésre irányuló szerződés, megbízási szerződés vagy megbízó szervezet általi igazolás), amely tartalmazza a gyakorlat időtartamát, a folytatott tevékenység leírását.

(2) Szakmai gyakorlati időként elismerhető az energia-gazdálkodással vagy energia-termeléssel kapcsolatos

- a) munkajogviszony, köztisztviselői vagy kormánytisztviselői jogviszony,
- b) közép- és felsőoktatásban folytatott oktatói tevékenység, c) tervezői, tanácsadói vagy szakértői tevékenység.

15. Az energetikai auditorokat regisztráló szervezetek

24. § A regisztráló szervezetnek olyan működési és eljárási szabályzattal kell rendelkeznie, amely

- a) tartalmazza az energetikai auditorok és energetikai auditáló szervezetek regisztrálásával kapcsolatos eljárási szabályokat,
- b) tartalmazza a Hivatallal való kapcsolattartásra vonatkozó szabályokat,
- c) biztosítja a regisztrálással kapcsolatos tevékenységnek az egyéb tevékenységektől való elkülönítését.

25. § A regisztráló szervezetnek rendelkeznie kell az energetikai auditorok és energetikai auditáló szervezetek regisztrálásával kapcsolatos feladatok megfelelő ellátásához szükséges személyzettel és felszereltséggel.

26. § (1) A regisztráló szervezeti tevékenység végzéséhez szükséges engedély iránti kérelemben meg kell jelölni a regisztráló szervezetek nyilvántartásában feltüntetendő adatokat, a kérelemhez mellékelni kell a működési és eljárási szabályzatot, a szakmai vizsga tartalmáról és eljárásrendjéről, valamint a felkészítő tanfolyam tananyagáról és a részletes oktatási módszertanról szóló szabályzatot és nyilatkozatot a regisztrálással kapcsolatos feladatok megfelelő ellátásához szükséges személyzet és felszereltség rendelkezésre állásáról.

(2) Az engedélyezési eljárásban az ügyintézési határidő 1 hónap.

16. Határon átnyúló energetikai auditálási szolgáltatásnyújtás

27. § (1) EGT tagállamban letelepedett és ott jogszerűen energetikai auditálási tevékenység végzésére jogosult energetikai auditor határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében folytatni kívánt tevékenységére vonatkozó bejelentésének - magyar nyelvű fordításban - tartalmaznia kell

- a) a 21. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt adatokat,
- b) a szakképzettséget igazoló oklevél hiteles másolatát,
- c) az e rendeletben meghatározott szakmai gyakorlatnak megfelelő gyakorlat igazolását,
- d) a büntetlen előélet igazolását,
- e) igazolást arról, hogy az energetikai auditor az energetikai auditálási tevékenység folytatása céljából jogszerűen letelepedett valamely EGT tagállamban,
- f) nyilatkozatot arról, hogy a szolgáltatásnyújtó a nyilatkozat benyújtásakor átmenetileg sincs eltiltva az energetikai auditálási tevékenység gyakorlásától,
- g) nyilatkozatot arról, hogy a tevékenységet határon átnyúló szolgáltatás keretében kívánja folytatni és arról - az időtartam megjelölésével -, ha a bejelentését öt évnél rövidebb időtartamra kívánja megtenni.

(2) Az energetikai auditáló szervezet bejelentésének - magyar nyelvű fordításban - tartalmaznia kell

- a) az (1) bekezdés e)-g) pontja szerinti nyilatkozatokat és iratokat, valamint

b) a nevében eljáró auditálást végző személy (1) bekezdés a)-d) pontjában foglalt adatainak igazolását vagy a névjegyzékben szereplő energetikai auditor névjegyzéki megjelölését.

IV. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

17. Hatálybalépés

28. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - 2015. június 7-én lép hatályba.
(2) A 7. § 2015. szeptember 1-jén lép hatályba.

18. Jogharmonizációs záradék

29. § Ez a rendelet

a) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2012. október 25-i 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

b) a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
való megfelelést szolgálja.

 19-23.²

 30-44. §³

1. melléklet a 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelethez

A nemzeti energiahatékonysági célkitűzés felé tett előrelépésről szóló éves jelentések általános kerete

I. A jelentéseknek legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

Az alábbi, az előző évet megelőző évi (adott év-2) mutatókra vonatkozó becslés:

1. a primerenergia-felhasználás;
2. a teljes végsőenergia-fogyasztás;
3. az ágazatonkénti végsőenergia-fogyasztás:
 - ipar,
 - közlekedés (megosztva a személyszállítás és a teherszállítás között, ha rendelkezésre áll),
 - háztartások,
 - szolgáltatások;
4. a szektoronkénti bruttó hozzáadott érték:
 - ipar,
 - szolgáltatások;
5. az egy háztartásra jutó felhasználható jövedelem;
6. a bruttó hazai termék (GDP);
7. a hőtermelésből származó villamosenergia-termelés;
8. villamos energia és hőenergia kapcsolt termeléséből származó villamosenergia-termelés;
9. a hőenergia-termelésből származó hőtermelés;
10. villamos energia és a hőenergia kapcsolt termeléséből származó hőtermelés, beleértve az ipari hulladékhőt is;
11. a hőtermelés során felhasznált tüzelőanyag;
12. utaskilométer (pkm), ha rendelkezésre áll;
13. tonnakilométer (tkm), ha rendelkezésre áll;
14. megtett kilométerek összesen (pkm + tkm), ha 12) és 13) nem áll rendelkezésre;
15. népesség.

Azon ágazatok vonatkozásában, amelyek energiafogyasztása azonos szinten marad vagy nő, ennek a jelenségnek az okait elemezni kell, és az értékelést a becslésekhez kell csatolni.

II. A második és az azt követő jelentéseknek az e pontban foglaltakat is tartalmazniuk kell:

1. beszámoló a megelőző évben végrehajtott olyan jelentősebb jogalkotási és nem jogalkotási intézkedésekről, amelyek hozzájárulnak a 2020. évi átfogó nemzeti energiahatékonysági célkitűzések teljesítéséhez;

2. a központi kormányzat tulajdonában és használatában lévő, 500 négyzetméternél, 2015. július 9-től 250 négyzetméternél nagyobb hasznos alapterületű épületek teljes olyan alapterülete, amely a jelentés esedékessége szerinti év január 1-jén nem felel meg az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló rendeletben meghatározott követelményértéknek;

3. a központi kormányzat tulajdonában és használatában lévő hűtött és/vagy fűtött épületek teljes olyan alapterülete, amelyet a megelőző évben felújítottak, vagy a központi kormányzat tulajdonában és használatában lévő jogosult épületekben az energiamegtakarítás mértéke;

4. a szakpolitikai intézkedések révén elért energiamegtakarítás.

III. Az éves jelentésben további nemzeti célkitűzések is megállapíthatók. Ezek különösen az I. pontban felsorolt statisztikai mutatókhoz vagy azok kombinációihoz kapcsolhatók, ilyen például az elsődleges vagy végsőenergia-intenzitás vagy ágazati energiaintenzitások.

IV. Az energiahatékonyságról szóló törvény alapján megállapított indikatív nemzeti energiahatékonysági célkitűzést az éves jelentés keretében be kell jelenteni az Európai Bizottságnak. A bejelentés során a célkitűzést a 2020-ra várható primerenergia-felhasználás és végsőenergia-fogyasztás abszolút szintjében is meg kell határozni, kitérve arra, hogy mely adatok felhasználásával kerültek az értékek kiszámításra.

V. Az energiahatékonyságról szóló törvény szerinti indikatív nemzeti energiahatékonysági célkitűzés megállapítása során figyelembe kell venni:

1. hogy az Európai Unió 2020. évi energiafogyasztása nem haladhatja meg az 1483 Mtoe primerenergiát vagy az 1086 Mtoe végső energiát;

2. az energiahatékonyságról szóló törvényben és a végrehajtására kiadott egyéb jogszabályokban előírt intézkedéseket;

3. az I. és II. Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Tervben meghatározott nemzeti indikatív energiamegtakarítási célleírányzatot;

4. az egyéb olyan intézkedéseket, amelyek nemzeti vagy uniós szinten az energiahatékonyságot célozzák.

2. melléklet a 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelethez

A Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Terv kötelező tartalmi elemei

I. A nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervnek keretet kell biztosítania a nemzeti energiahatékonysági stratégiák kidolgozásához.

II. A nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervnek ki kell térnie a jelentősebb energiahatékonyság-javító intézkedésekre és a várható, illetve elért energiamegtakarításra, beleértve az energiaellátás, -továbbítás és -elosztás, valamint az energia végfelhasználása terén elért megtakarításokat is, továbbá annak részét kell képezze a naprakésszé tett Nemzeti Épületenergetikai Stratégia.

III. A nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervnek tartalmaznia kell legalább a következő információkat:

1. Célkitűzések és stratégiák:

1.1. a 2020. évi indikatív nemzeti energiahatékonysági célkitűzés,

1.2. az I. és II. Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Tervben meghatározott nemzeti indikatív energiamegtakarítási célleírányzat,

1.3. a teljes gazdaságra vagy egyes ágazatokra vonatkozó egyéb meglévő energiahatékonysági célkitűzések.

2. Intézkedések és energiamegtakarítás:

A nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervnek információkat kell közölnie az elfogadott vagy a terv szerint elfogadandó intézkedésekről és az azokkal összefüggő megtakarításokról.

2.1. Primerenergia-megtakarítás

2.1.1. A nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervnek fel kell sorolnia az összes gazdasági ágazatban a primerenergia-megtakarítás érdekében tett jelentős intézkedéseket és fellépéseket. Minden egyes intézkedés vagy intézkedés-, illetve fellépéscsomag esetében meg kell adni a 2020-ra vonatkozó várható megtakarítások, valamint a jelentéstétel időpontjáig elért megtakarítások mértékét.

2.1.2. Amennyiben ilyen rendelkezésre áll, meg kell adni az intézkedések egyéb hatásaival, illetve előnyeivel (az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése, a levegő minőségének javulása, munkahelyteremtés stb.) kapcsolatos információkat és a végrehajtás költségvetését is.

2.2. Teljes energiamegtakarítás

2.2.1. A III. és IV. Nemzeti Energhatékonyasági Cselekvési Tervnek tartalmaznia kell a teljes energiamegtakarítási céllelirányzat teljesítésével összefüggő eredményeket. Ha nem áll rendelkezésre az intézkedésenkénti megtakarításokkal kapcsolatos számítás vagy becslés, az intézkedések (vagy intézkedéskombinációk) következtében elért ágazatonkénti energiafogyasztás-csökkenést kell feltüntetni.

2.2.2. A III. és IV. Nemzeti Energhatékonyasági Cselekvési Tervnek be kell mutatnia az energiamegtakarítás kiszámításához használt mérési, illetve számítási módszertant is. Ha az energia-végfelhasználás hatékonyságáról és az energetikai szolgáltatásokról szóló, 2006. április 5-i 2006/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv keretében a mérési és hitelesítési módszertanokra vonatkozóan tett ajánlás szerinti módszertant alkalmazzák, arra a nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervnek hivatkoznia kell.

3. Különös információk

3.1. Közintézmények:

A nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervnek tartalmaznia kell az energiahatékonysági tervet kidolgozó közintézmények felsorolását.

3.2. Az energiahatékonyságra vonatkozó kötelezettségek

A nemzeti energiahatékonysági cselekvési terveknek tartalmazniuk kell az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2012. október 25-i 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv IV. mellékletével összhangban megválasztott nemzeti együtthatókat.

Az első nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervnek tartalmaznia kell az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer, illetve a szakpolitikai intézkedések rövid leírását.

3.3. Energetikai auditok és energiagazdálkodási rendszerek

A nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervnek tartalmaznia kell:

- a) a megelőző időszakban végzett energetikai auditok számát;
- b) a megelőző időszakban a nagyvállalatoknál végzett energetikai auditok számát;
- c) a nagyvállalatok számát, azok számának feltüntetésével, amelyek a minimumkövetelményeknek megfelelő energetikai auditokat felügyelt önkéntes megállapodások keretében folytatták le.

3.4. A hatékony fűtés és hűtés előmozdítása

A nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervnek tartalmaznia kell a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés és a hatékony távfűtés/távűtés megvalósíthatósági potenciálja átfogó értékelésének végrehajtása terén elért eredmények értékelését.

3.5. Energiaátvitel és -elosztás

Az első nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervnek és az azt követő, tízévenként esedékes jelentésnek tartalmaznia kell a gáz- és villamosenergia-infrastruktúra energiahatékonysági potenciáljáról készített értékelést, valamint a meghatározott intézkedéseket és beruházásokat.

3.6. A nemzeti energiahatékonysági cselekvési terv keretében be kell számolni azokról az intézkedésekről, amelyeket a keresletoldali válaszintézkedések lehetővé tétele és kidolgozása érdekében hoztak.

3.7. Megfelelő képesítési, akkreditációs és tanúsítási rendszerek hozzáférhetősége

A nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervnek tartalmaznia kell az energiahatékonysági szolgáltatásokat, energetikai auditokat és energiahatékonyság-javító intézkedéseket nyújtó szervezetek számára hozzáférhető képesítési, akkreditációs és tanúsítási rendszerekre vagy egyenértékű minősítési rendszerekre vonatkozó információkat.

3.8. Energhatékonyasági szolgáltatások

A nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervnek tartalmaznia kell

- a) az azon internetes oldalra mutató hiperhivatkozást, ahol elérhető az energiahatékonysági szolgáltatókkal kapcsolatos jegyzék vagy felület,
- b) az energiahatékonysági piac aktuális helyzetének és a jövőben várható fejlődésének minőségi felülvizsgálatát.

3.9. Az energiahatékonyság előmozdítását célzó egyéb intézkedések

A III. Nemzeti Energhatékonyasági Cselekvési Tervnek tartalmaznia kell az energiahatékonyságot akadályozó szabályozási és nem szabályozási korlátokat, és szükség esetén az azok elhárítása érdekében tett intézkedések jegyzékét.

3.10. A nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervnek tartalmaznia kell a 2020. évi teljes primerenergia-felhasználásra vonatkozó naprakész becsléseket, valamint az 1. mellékletben megjelölt ágazatok primerenergia-fogyasztására vonatkozó becsléseket.

3. melléklet a 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelethez

A fűtés és a hűtés hatékonysági potenciálja átfogó értékelésének kötelező tartalmi elemei

1. A nemzeti fűtési és hűtési potenciálok átfogó értékelésének a következőket kell tartalmaznia:
 - a) a fűtési és hűtési igény leírása;
 - b) ezen igény elkövetkezendő tíz évben várható változásának előrejelzése, különös figyelemmel az épületekkel összefüggő, valamint a különböző ipari ágazatokban felmerülő igények alakulására;
 - c) az ország térképe az alábbiak megjelölésével, ugyanakkor megőrizve a bizalmas üzleti adatokat:
 - ca) fűtési és hűtési keresleti pontok, beleértve az alábbiakat:
 - legalább 30%-os beépítettségi arányú települések és városhalmazok, valamint
 - 20 GWh-t meghaladó teljes éves fűtési/hűtési igényű ipari övezetek;
 - cb) meglévő és tervezett távfűtési vagy távhűtési infrastruktúra;
 - cc) potenciális fűtési és hűtési elosztópontok, beleértve az alábbiakat:
 - 20 GWh-t meghaladó teljes éves villamosenergia-termelést biztosító villamosáram-termelő létesítmények, valamint
 - hulladék-égetőművek,
 - a nagy hatásfokú, hasznos hőenergiával kapcsolatban termelt villamos energia és a hasznos hő mennyisége megállapításának számítási módjáról szóló 110/2007. (XII. 23.) GKM rendelet 1. § (2) bekezdésében felsorolt technológiákat alkalmazó, meglévő és tervezett, kapcsolt energiatermelő létesítmények, valamint távfűtési létesítmények;
 - d) a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléssel (beleértve a lakossági kapcsolt energiatermelő mikroegységeket), valamint távfűtéssel/távhűtéssel kielégíthető fűtési és hűtési igény meghatározása;
 - e) a kiegészítő nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelési potenciál meghatározása, beleértve a meglévő termelő és ipari létesítmények vagy más hulladékhőt termelő létesítmények felújítását és újak építését is;
 - f) a távfűtési és távhűtési infrastruktúra energiahatékonysági potenciáljainak meghatározása;
 - g) a d) pontban szereplő igénynek való megfeleléshez szükséges, az e) pontban szereplő potenciál elérése érdekében a 2020-ig, illetve 2030-ig elfogadható stratégiák, szakpolitikák és intézkedések, ideértve adott esetben az alábbiakra irányuló javaslatokat is:
 - ga) a kapcsolt energiatermelés fűtő- és hűtőenergia-előállításon, valamint villamosenergia-termelésen belüli részarányának növelése;
 - gb) olyan hatékony távfűtési vagy távhűtési infrastruktúra kifejlesztése, amely kompatibilis a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés fejlesztésével, valamint a hulladékhőből és megújuló energiaforrásokból származó energiából előállított fűtő- és hűtőenergia alkalmazásával;
 - gc) a hulladékhőt előállító új, hő alapú villamosenergia-termelő létesítmények és ipari üzemek olyan helyszínen való felépítésének ösztönzése, ahol a rendelkezésre álló hulladékhő a lehető legnagyobb arányban visszanyerhető a meglévő vagy várható hűtési és fűtési igény kielégítésére;
 - gd) annak ösztönzése, hogy az új lakóövezetek vagy a termelési folyamatok során hőt fogyasztó új ipari létesítmények olyan helyszínen épüljenek fel, ahol a rendelkezésre álló hulladékhő - az átfogó értékelésben meghatározottak értelmében - hozzájárulhat azok fűtési és hűtési igényeinek kielégítéséhez. Ez magában foglalhat olyan javaslatokat, amelyek egy bizonyos számú berendezés egy helyre telepítését támogatják a fűtési és hűtési kereslet és kínálat optimális összehangolásának biztosítása érdekében;
 - ge) annak ösztönzése, hogy a hulladékhőt előállító hő alapú villamosenergia-termelő létesítményeket, ipari üzemeket, hulladék-égetőműveket és más hulladékból energiát előállító üzemeket csatlakoztassák a helyi távfűtési vagy távhűtési hálózatra;
 - gf) a lakóövezeteket vagy a termelési folyamatok során hőt fogyasztó ipari üzemeket csatlakoztatni kell a helyi távfűtési vagy távhűtési hálózatra;
 - h) a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés részaránya és a hasznos hőigényen alapuló kapcsolt energiatermelés belső energiapiacra való támogatásáról és a 92/42/EGK irányelv módosításáról szóló, 2004. február 11-i 2004/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében meghatározott potenciál és elért előrehaladás;
 - i) a szükséges primerenergia-megtakarítás becslése;
 - j) a fűtéshez és hűtéshez nyújtandó esetleges állami támogatási intézkedésekre vonatkozó becslés, a vonatkozó éves költségvetéssel és a potenciális támogatási elem meghatározásával (ez nem okozhatja az

állami támogatások értékelése céljából az állami támogatási rendszerekről szóló külön értesítésre vonatkozó kötelezettség sérelmét).

2. Az átfogó értékelés megfelelő mértékben a regionális vagy helyi tervek és stratégiák összességéből is állhat.

4. melléklet a 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelethez

I. A fűtés és hűtés hatékonyságának előmozdítását célzó országos költség-haszon elemzés általános elvei

1. A fűtés és hűtés hatékonyságának előmozdítását célzó költség-haszon elemzés elkészítésének célja, hogy a korlátozott erőforrások sorrendjének társadalmi szintű minőségi meghatározásához döntési alapot nyújtson.

2. A költség-haszon elemzés vagy egy projekt értékelésére vagy pedig projektsoporra terjed ki egy tágabb helyi, regionális vagy nemzeti értékelés keretében annak érdekében, hogy meg lehessen állapítani a leginkább költséghatékony és legkedvezőbb fűtési vagy hűtési lehetőséget egy adott földrajzi terület számára a fűtés tervezése céljából.

3. A költség-haszon elemzésnek tartalmaznia kell egy társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi tényezőkre kiterjedő gazdasági elemzést is.

4. A költség-haszon elemzésnek tartalmaznia kell a következő lépéseket és megfontolásokat:

a) rendszerhatár és földrajzi határ megállapítása

A költség-haszon elemzés hatálya határozza meg az érintett energiarendszert. A földrajzi határ egy alkalmas, jól meghatározott földrajzi területet - pl. egy adott térséget vagy városi területet - ölel fel, elkerülve ezzel, hogy projektenként szuboptimális megoldásokat válasszanak.

b) a keresleti és kínálati lehetőségekkel kapcsolatos integrált megközelítés

A költség-haszon elemzésben a rendelkezésre álló adatok felhasználásával figyelembe kell venni a rendszeren és a földrajzi határon belüli minden rendelkezésre álló kínálati erőforrást, ideértve a villamosenergia-termelő és ipari létesítményekből származó hulladékhőt és a megújuló energiát, valamint a hűtési és fűtési igény terén tapasztalható jellemzőket és irányzatokat.

c) a referenciaalap kialakítása

A referenciaalap célja, hogy hivatkozási pontként szolgáljon, amelyhez képest értékelni lehet az alternatív forgatókönyveket.

d) alternatív forgatókönyvek meghatározása

A referenciaalaphoz képest felmerülő valamennyi vonatkozó alternatívát mérlegelni kell. A technikai, pénzügyi okokból, a jogi szabályozás vagy az időbeli megszorítások miatt nem megvalósítható forgatókönyveket a költség-haszon elemzés korai szakaszában ki lehet zárni, ha ez körültekintő, pontos és jól dokumentált megfontolások alapján indokolt.

Kizárólag a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelést, hatékony távfűtést- vagy hűtést vagy hatékony egyedi fűtő és hűtő kínálati lehetőségeket lehet figyelembe venni a költség-haszon elemzésben a referenciaalaphoz képest kidolgozott alternatív forgatókönyvekként.

e) a költség-haszon elemzés kiszámításának módszere

ea) Fel kell becsülni és össze kell hasonlítani a fűtési és hűtési kínálati lehetőségek összes hosszú távú költségét és hasznát.

eb) Az értékelés kritériumának a nettó jelenérték kritériumnak kell lennie.

ec) Az időhorizontot úgy kell megválasztani, hogy a forgatókönyvekben szereplő valamennyi vonatkozó költséget és hasznot magában foglalja. Például egy gáztüzelésű erőmű esetében a megfelelő időhorizont 25 év lehet, a távfűtési rendszerek esetében 30 év, az olyan fűtőberendezések esetében, mint a kazánok pedig 20 év.

f) az árak kiszámítása és előrejelzése, valamint egyéb feltételezések a gazdasági elemzéshez

fa) A tagállamoknak a költség-haszon elemzések céljára feltételezéseket kell benyújtaniuk, amelyek a főbb input- és outputtényezők áaira és a diszkontrátára vonatkoznak.

fb) A gazdasági elemzésben a nettó jelenérték kiszámításához használt diszkontrátát európai vagy nemzeti iránymutatások alapján kell kiválasztani (a gazdasági elemzés céljára választott nemzeti diszkontrátát megállapításakor figyelembe kell venni az Európai Központi Bank által szolgáltatott adatokat).

fc) Nemzeti, európai vagy nemzetközi energiaár-alakulási előrejelzéseket kell használni, ezeket adott esetben nemzeti és/vagy regionális/helyi összefüggésbe helyezve.

fd) A gazdasági elemzésben alkalmazott áraknak tükrözniük kell a valós társadalmi-gazdasági költségeket és hasznokat, valamint a lehetséges mértékben magukban kell foglalniuk az olyan külső költségeket is, mint például a környezeti és egészségügyi hatások, például ha létezik vonatkozó piaci ár, vagy az már szerepel egy európai vagy nemzeti jogszabályban.

g) gazdasági elemzés (a hatások számbavétele)

A gazdasági elemzésekben figyelembe kell venni minden vonatkozó gazdasági hatást.

Az elemzett forгатókönyvekben figyelembe vehetők a költségek és az energiaellátás megnövekedett rugalmasságából és a villamosenergia-hálózatok optimálisabb működéséből eredő energiamegtakarítás, beleértve a csökkentett infrastrukturális beruházásokból adódóan elkerült költségeket és az így nyert megtakarításokat.

A figyelembe vett költségeknek és hasznoknak legalább az alábbiakat kell magukban foglalniuk:

ga) hasznok

- kibocsátás értéke a fogyasztó számára (fűtés és villamos energia)
- a külső előnyök, például a környezeti és egészségügyi előnyök lehetőség szerint

gb) költségek

- a létesítmények és felszerelések tőkeköltségei
- a kapcsolódó energiahálózatok tőkeköltségei
- változó és rögzített műveleti költségek
- energiaköltségek
- környezetvédelmi és egészségügyi költségek lehetőség szerint

h) érzékenységi elemzés:

Valamely projekt vagy projektcsoport költségeinek és hasznainak vizsgálatához érzékenységi elemzést kell készíteni azon különböző energiaárak, diszkontráták és egyéb változó tényezők alapján, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a számítások eredményére.

II. Az intézményi szintű költség-haszon elemzés keretelvei

1. Ha a tervekben csak villamos energiára épülő létesítmény vagy egy hővisszanyerést nem alkalmazó létesítmény szerepel, akkor össze kell vetni a tervezett létesítményeket vagy a tervezett felújítást egy olyan azonos létesítménnyel, amely azonos mennyiségű villamos energiát vagy technológiai hőt termel, de visszanyeri a hulladékhőt, továbbá a hőt nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés, illetve a távfűtési hálózatok, távhűtési hálózatok segítségével biztosítja.

2. Az értékelésnek egy adott földrajzi határon belül - racionális lehetőségeket, így a technikai megvalósíthatóságot és a távolságot szem előtt tartva - figyelembe kell vennie a tervezett létesítményt és valamennyi megfelelő létező vagy potenciális hőkeresleti pontot, amelyet a létesítmény el tud látni.

3. A rendszerhatárt úgy kell megállapítani, hogy abba beletartozzon a tervezett létesítmény és a hőterhelés, így az épület és az ipari folyamat. Ezen a rendszerhatáron belül a hőenergia- és a villamosenergia-ellátás teljes költségét mindkét esetben meg kell határozni és össze kell hasonlítani.

4. A hőterhelésbe bele kell tartoznia a létező hőterheléseknek, így az ipari létesítményeknek vagy egy létező távfűtési rendszernek. Városi térségekben az olyan hőterhelésnek és költségnek is bele kell tartoznia, amely akkor áll fenn, ha egy épületcsoportot vagy egy városrészt új távfűtési rendszerrel látnak el, illetve új távfűtési rendszerre kapcsolnak.

5. Az intézményi szintű költség-haszon elemzést a tervezett létesítmény és az összehasonlított létesítmény azon ismertetésére kell építeni, amely kiterjed a hő- és villamosenergia-kapacitásra, adott esetben a tüzelőanyag típusára, a tervezett használatra, valamint a tervezett éves üzemóraszámra, az elhelyezkedésre és a villamosenergia- és hőigényre.

6. Az összehasonlítás céljára figyelembe kell venni a hőenergia-igényt és a közelben lévő hőkeresleti pontok által alkalmazott fűtés- és hűtéstípusokat. Az összehasonlításnak ki kell terjednie a tervezett és az összehasonlított létesítményhez kapcsolódó infrastrukturális költségre is.

7. Az intézményi szintű költség-haszon elemzéseknek tartalmazniuk kell egy, a létesítménybe történő beruházásból és a létesítmény működéséből származó, a tényleges pénzforgalmi tranzakciókat tükröző pénzügyi elemzést is tartalmazó gazdasági elemzést.

5. melléklet a 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelethez

A végfelhasználási energiamegtakarítás számítási alapját képező energiamennyiség kiszámítására vonatkozó számítási módszer, valamint a végfelhasználási energiamegtakarítás mértékének csökkentésére vonatkozó szabályok

1. A végfelhasználási energiamegtakarítás számítási alapját képező energiamennyiség megállapításakor a bázisévekben értékesített energiamennyiségből részben vagy teljesen kihagyható a közlekedésben felhasznált energiavolumen.

2. A végfelhasználási energiamegtakarítás számítási alapját képező energiamennyiség megállapításakor a bázisévekben értékesített energiamennyiségből részben vagy teljesen kihagyható az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő

részvételtől szóló 2012. évi CCXVII. törvény 1. mellékletében felsorolt tevékenységek során felhasznált energiamennyiség.

3. A végfelhasználási energiamegtakarítás mértékének kiszámításakor a számítás elvégezhető a

a) 2014. és a 2015. év vonatkozásában 1%-os érték,

b) 2016. és 2017. év vonatkozásában 1,25%-os érték,

c) 2018., 2019. és 2020. év vonatkozásában 1,5%-os érték

alkalmazásával.

4. A végfelhasználási energiamegtakarítás mértékébe beszámítható az energiaátalakítási, -szállítási és -elosztási ágazatban - ezen belül a hatékony távfűtési és távhűtési infrastruktúra terén - az energiahatékonyságról szóló törvényben, valamint a végrehajtására kiadott rendeletekben meghatározott követelmények végrehajtásának eredményeként elért energiamegtakarítás mennyisége.

5. A végfelhasználási energiamegtakarítás mértékébe beszámítható a 2008. december 31. óta újonnan végrehajtott és 2020-ban még hatással bíró egyedi fellépésekből származó, mérhető, ellenőrizhető energiamegtakarítás mennyisége.

6. A 2-5. pont alkalmazásával a végfelhasználási energiamegtakarítás mértéke legfeljebb 25%-kal csökkenthető.

6. melléklet a 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelethez

Átváltási tényezők

1. Egyes végső felhasználásra szánt tüzelőanyagok energiatartalma - átváltási táblázat

Energiahordozó	kJ (nettó fűtőérték)	kgoe (nettó fűtőérték)	kWh (nettó fűtőérték)
1 kg kokszt	28 500	0,676	7,917
1 kg kőszén	17 200-30 700	0,411-0,733	4,778-8,528
1 kg barnaszénbrikett	20 000	0,478	5,556
1 kg fekete lignit	10 500-21 000	0,251-0,502	2,917-5,833
1 kg barnaszén	5 600-10 500	0,134-0,251	1,556-2,917
1 kg olajpala	8 000-9 000	0,191-0,215	2,222-2,500
1 kg tőzeg	7 800-13 800	0,186-0,330	2,167-3,833
1 kg tőzegebrikett	16 000-16 800	0,382-0,401	4,444-4,667
1 kg fűtőolaj (nehézolaj)	40 000	0,955	11,111
1 kg könnyű fűtőolaj	42 300	1,010	11,750
1 kg motorbenzin (benzin)	44 000	1,051	12,222
1 kg paraffin	40 000	0,955	11,111
1 kg LPG (cseppfolyósított propán-bután gáz)	46 000	1,099	12,778
1 kg földgáz (*)	47 200	1,126	13,10
1 kg LNG (cseppfolyósított földgáz)	45 190	1,079	12,553
1 kg fa (25%-os nedvességtartalmú) (**)	13 800	0,330	3,833
1 kg pellet/fabrikett	16 800	0,401	4,667
1 kg hulladék	7 400-10 700	0,177-0,256	2,056-2,972
1 MJ származtatott hő	1 000	0,024	0,278
1 kWh villamos energia	3 600	0,086	1 (***)

2. Indokolt esetben eltérő átváltási tényezők is alkalmazhatók.

(*) 93% metán.

(**) Indokolt esetben eltérő%-os nedvességtartalom és átváltási tényezők is alkalmazhatók.

(***) Akkor alkalmazandó, ha az energiamegtakarítást a primer energia viszonylatában számítják ki a végsőenergia- fogyasztáson alapuló, alulról építkező módszer alkalmazásával. A kWh-ban kifejezett

villamosenergia-megtakarítás esetében alapértelmezett 2,5-ös együttható alkalmazható. Eltérő együttható indokolt esetben alkalmazható.

7. melléklet a 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelethez

A szakpolitikai intézkedéssel megvalósuló energiamegtakarítás kiszámításának módszerei és elvei

1. Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 13. § (1) bekezdés *b)-g)* pontja szerinti szakpolitikai intézkedéssel megvalósuló energiamegtakarítás kiszámításához a részt vevő, a megbízott fél vagy a végrehajtó hatóság az alábbi módszereket alkalmazhatja:

a) Várható energiamegtakarítás, hasonló létesítményekben végrehajtott korábbi, függetlenül ellenőrzött energiafejlesztések eredményeire tett hivatkozással. Az általános megközelítés „előzetes” megközelítésnek minősül.

b) Mért megtakarítás, amikor az intézkedés vagy intézkedéscsomag megvalósítása nyomán elért megtakarítást úgy kell meghatározni, hogy rögzítésre kerül az energiafelhasználás tényleges csökkenése, kellően figyelembe véve olyan tényezőket, mint az addicionalitás, a kihasználtság, a termelési szintek és az időjárás, amelyek befolyásolhatják a fogyasztást. Az általános megközelítés „utólagos” megközelítésnek minősül.

c) Nagyságrendi megtakarítás, ahol a megtakarítások műszaki becslését alkalmazzák. Ez a megközelítés kizárólag akkor alkalmazható, amikor nehéz vagy aránytalanul költséges megbízható mért adatokat megállapítani.

d) Felméresem alapuló megtakarítás, ahol a fogyasztók részéről a tanácsokra, a tájékoztató kampányokra, a címkézési vagy tanúsítási rendszerekre vagy az okos mérésre adott reakciókat mérik fel. Ez a megközelítés csak a fogyasztói magatartás változásából fakadó megtakarítások esetében alkalmazható, nem használható a létesítmény fizikai méreteiből adódó megtakarításokra.

2. Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 13. § (1) bekezdés *b)-g)* pontja szerinti szakpolitikai intézkedéssel megvalósuló energiamegtakarítás megállapításakor a következő elvek alkalmazandók:

a) Energiamegtakarítás csak akkor írható jóvá, ha az meghaladja az alábbi szinteket:

aa) a könnyű haszongépjárművek szén-dioxid-kibocsátásának csökkentésére irányuló közösségi integrált megközelítés keretében az új személygépkocsikra vonatkozó kibocsátási követelmények meghatározásáról szóló, 2009. április 23-i 443/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, illetve az új könnyű haszongépjárművekre vonatkozó kibocsátási követelményeknek a könnyű haszongépjárművek CO₂-kibocsátásának csökkentésére irányuló uniós integrált megközelítés keretében történő meghatározásáról szóló, 2011. május 11-i 510/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtását követő uniós kibocsátási követelmények az új személygépkocsik és az új könnyű haszongépjárművek számára;

ab) az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezési kötelezettségeinek előírásáról, valamint forgalomba hozatalának és megfelelőségértékelésének általános feltételeiről szóló 65/2011. (IV. 15.) Korm. rendelet alapján az egyes energiával kapcsolatos termékek piacról való kivonásával kapcsolatos követelmények.

b) A régiók közötti éghajlati eltérések figyelembevétele érdekében az energiamegtakarítás mértéke hozzáigazítható egy standard értékhez, vagy a különböző megtakarítások egyeztethetőek a régiók közötti hőmérsékleti ingadozással.

c) A részt vevő vagy a megbízott fél tevékenységének bizonyíthatóan lényegesnek kell lennie a bejelentett megtakarítás elérése szempontjából.

d) Az egyetlen intézkedésből származó megtakarítást nem jelentheti be egynél több fél.

e) Az energiamegtakarítás kiszámítása során figyelembe kell venni az intézkedés élettartamát. Ez történhet az egyes egyedi fellépés által a végrehajtási időpont és 2020. december 31. között elért megtakarítás kiszámításával. Ehelyett alkalmazható más olyan módszer is, amely a becslések szerint legalább ugyanolyan teljes megtakarítás-mennyiséget eredményez. Más módszer használata esetén az adott módszerrel kiszámított energiamegtakarítás teljes mennyisége nem haladhatja meg az egyes egyedi fellépések által a végrehajtásuk időpontja és 2020. december 31. között elért megtakarítás összegét. A III. Nemzeti Energhatékonsági Cselekvési Tervben részletesen bemutatásra kerül, hogy milyen egyéb módszer került alkalmazásra, és e módszer keretében milyen intézkedéssel volt biztosítható a kötelező számítási követelménynek való megfelelés.

f) Megengedett a részt vevő vagy a megbízott fél olyan egyedi vagy közös fellépése, amelynek célja, hogy egy magasabb energiahatékonysági szint elérése érdekében tartósan átalakítsa a termékeket, berendezéseket vagy piacokat.

g) Az energiahatékonysági intézkedések alkalmazásának előmozdítása terén gondoskodni kell a termékekre, szolgáltatásokra és az intézkedések végrehajtására vonatkozó minőségi szabványok fenntartásáról. Ha nincsenek ilyen szabványok, együtt kell működni a részt vevő vagy a megbízott féllel azok bevezetése érdekében.

3. Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 13. § (1) bekezdés a) pontja szerinti szakpolitikai intézkedéssel megvalósuló energiamegtakarítás megállapításakor a következő elvek alkalmazandók:

a) csak az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv vagy a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelvben előírt, az üzemananyagokra vonatkozó adóztatás minimális szintjét meghaladó adózási intézkedésekből származó energiamegtakarítás írható jóvá;

b) az árrugalmasságra vonatkozó újabb és reprezentatív hivatalos adatokat kell felhasználni a hatás kiszámításához; valamint

c) külön kell elszámolni a kísérő adópolitikai intézkedésekből - köztük a pénzügyi ösztönzőkből - származó energiamegtakarítást.

8. melléklet a 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelethez

A szakpolitikai intézkedés alkalmazására vonatkozó módszertan kötelező tartalmi elemei

1. A szakpolitikai intézkedés alkalmazására vonatkozó részletes módszertan az alábbi elemeket tartalmazza:

a) a részt vevő, a megbízott felek, a végrehajtó hatóságok megjelölése,
b) a célzott ágazatok,
c) az energiamegtakarítási célkitűzés szintje vagy a teljes és a közbenső időszakokban várható megtakarítás,

d) a kötelezettségi időszak és a közbenső időszakok időtartama,

e) a támogatható intézkedéskategóriák,

f) a számítás módszertana, beleértve azt is, hogy miként kerül meghatározásra az intézkedések kiegészítő és érdemi jellege, valamint hogy mely módszerek és referenciaértékek kerülnek felhasználásra a műszaki becslésekhez,

g) az intézkedések élettartama,

h) az országon belüli éghajlati eltérések figyelembevételére alkalmazott megközelítés,

i) a minőségi követelmények,

j) nyomkövetési és hitelesítési protokollok és a részt vevő vagy a megbízott felektől való függetlenség biztosításának módja,

k) auditálási protokollok, valamint

l) az arra vonatkozó adatok, hogy miként kerül figyelembe vételre a végfelhasználási energiamegtakarítás teljesítésének szükségessége.

2. Az adóügyi jellegű szakpolitikai intézkedésre vonatkozó módszertan az alábbi elemeket tartalmazza:

a) célzott ágazatok és az adózók rétege,

b) a végrehajtó hatóság megjelölése,

c) a várható megtakarítás,

d) az adózási intézkedés és a közbenső időszakok időtartama, valamint

e) a számítás módja, beleértve az alkalmazott árrugalmasságot is.

9. melléklet a 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelethez

Az Európai Bizottság felé teljesítendő tájékoztatási kötelezettség esetkörei és teljesítésük részletszabályai

	A	B	C	D
1.	Tájékoztatási kötelezettség alapja	A kötelezettség teljesítéséért felelős szervezet	A kötelezettség teljesítésére szolgáló dokumentum	A kötelezettség teljesítésének határideje

2.	A nemzeti energiahatékonysági célkitűzések felé tett előrelépésről szóló éves jelentés Nemzeti	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	1. melléklet szerint	minden év április 30.
3.	Nemzeti Energhatékonyági Cselekvési Terv, valamint ennek részeként a Nemzeti Épületenergetikai Stratégia naprakésszé tétele	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	2. melléklet szerint	2014. április 30-át követő minden harmadik év április 30.
4.	A nagy és kis hatásfokú kapcsolt energiatermelésen keresztüli nemzeti villamosenergia- és hőtermelésről és annak a teljes hő- és villamosenergia-termeléshez viszonyított arányáról szóló statisztika	Hivatal	a nagy hatásfokú, hasznos hőenergiával kapcsoltan termelt villamos energia és a hasznos hő mennyisége megállapításának számítási módjáról szóló rendelet szerinti módszertan alapján	a tárgyévet követő 2. év április 30.
5.	Éves statisztikai jelentés a kapcsolt energiatermelésből származó hő- és villamosenergia-kapacitásról és a kapcsolt energiatermeléshez használt tüzelőanyagokról, valamint a távfűtés/távhűtés-előállításról és -kapacitásról, a teljes hő- és villamosenergia-termelés és -kapacitás arányában	Hivatal	a statisztikát tartalmazó dokumentum	a tárgyévet követő 2. év április 30.
6.	A kapcsolt energiatermeléssel elért primerenergia-megtakarításról szóló statisztikai jelentés	Hivatal	a nagy hatásfokú, hasznos hőenergiával kapcsoltan termelt villamos energia és a hasznos hő mennyisége megállapításának számítási módjáról szóló rendelet szerinti módszertan alapján elkészített dokumentum	a tárgyévet követő 2. év április 30.
7.	A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés és a	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	3. melléklet szerint	2015. december 31.

	hatékony távfűtés/ távhűtés megvalósíthatósági potenciáljának átfogó értékelése A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés és a hatékony távfűtés/ távhűtés megvalósíthatósági potenciáljának átfogó értékelése céljából készített országos költség-haszon elemzés	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	4. melléklet szerint	2015. december 31.
8.	Energiatermelő létesítmények és hulladékhőt termelő ipari létesítmények költség-haszon elemzésében foglaltak megvalósítása alóli kivételt megállapító határozat	Hivatal	a Hivatal határozata	a határozathozatalt követően legkésőbb 3 hónapon belül
9.	Az energiahatékonyság- javító szakpolitikai intézkedések bejelentése	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	8. melléklet szerint	az intézkedés bevezetését követően haladéktalanul
10.	Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 17. §-a szerinti kötelezettség alóli kivételek és azok változása	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	a kivételt megállapító jogszabály szövege	a szabályozás kihirdetését követően haladéktalanul
11.				

👉 10-11. melléklet a 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelethez⁴

¹ Hatályba lép: 2015. IX. 1-jén.

² Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2015. VI. 8-tól.

³ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2015. VI. 8-tól.

⁴ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2015. VI. 8-tól.